

4.6.2025

Dnro EMLA 9/2023

Sähkösopimuksen solmimismenettelyyn ja uuden sopimuksen solmimiseen liittyvät vaatimukset**Osapuolet****Loppuasiakas:**
K Oy**Sähköalan yritys:**
Helen Oy**Energiamarkkinariitalautakunnan ratkaisusuositus**

Energiamarkkinariitalautakunta katsoo, ettei K Oy:n ja Helen Oy:n välillä ole syntynyt osapuolia sitovalla tavalla uutta määräaikaisen Vesisähkö-sähkösopimuksen sopimuskautta 1.4.2023–31.3.2024. Lautakunta suosittaa, että Helen Oy suorittaa vahingonkorvauksena pörssisähkösopimuksen, jonka sopimiseen hakija on ilmaissut tahtonsa 2.4.2023, ja kiinteähintaisen Vesisähkö-sähkösopimuksen, johon hakija ollut tosiasiallisesti sidottuna 1.4.2023 alkaen, välisen hintaeron hakijan toteutuneen sähkönkulutuksen mukaisesti 1.4.2023 lukien siihen saakka, että hakijalla on uusi sähkösopimus.

Selostus asiasta

K Oy (jäljempänä *loppuasiakas* ja *hakija*) sopi Helen Oy:n (jäljempänä *sähköalan yritys* ja *Helen*) kanssa kiinteähintaisen Vesisähkö-nimisen sähkönmyyntisopimuksen (jäljempänä *sopimus*). Sopimus tehtiin käyttöpaikalle Porokoantie, 95970 Äkäslompolo. 18.2.2020 päivätyn vahvistusilmoituksen mukaan sopimus tuli ensimmäisen kerran voimaan 1.4.2020 alkaen ajalle 1.4.2020–31.3.2021. Sopimus oli tyypiltään määräaikainen sopimus, jonka voimassaoloa voidaan jatkaa uudella määräaikaisella kaudella, jos asiakas ja sähköalan yritys eivät ennen sitä sovi muutoksista sopimusehtojen mukaisesti. Helen lähetti hakijan silloiselle edustajalle uutta määräaikaista sopimusjaksoa koskevan vahvistusilmoituksen 26.11.2020. Sopimus jatkui tämän jälkeen uudella määräaikaisella sopimuskaudella 1.4.2021–31.3.2023.

Hakijan nykyinen edustaja J osti hakijayhtiön osakkeet sen jälkeen, kun sanottu sähkönmyyntisopimus oli tullut ensimmäisen kerran voimaan 1.4.2020 ja jatkunut uudella määräaikaisella sopimuskaudella 1.4.2021 alkaen. Osapuolten välillä oli siten voimassa määräaikainen sähkösopimus, kun hakijayhtiön osakkeet siirtyivät hakijan nykyisen edustajan omistukseen.

Hakijan edustaja oli keväällä 2023 yhteydessä Heleniin tehdäkseen pörssisähkötilauksen käyttöpaikalle Porokoantie, 95970 Äkäslompolo. Hakijan edustajan tahtona oli vaihtaa kyseisellä käyttöpaikalla oleva sähkönmyyntisopimus kiinteähintaisesta pörssisähkösopimukseksi.

Asiassa on kyse siitä, onko osapuolten välille solmittu uusi määräaikaisen Vesisähkö-sähköso-
pimuksen sopimuskausi aikavälille 1.4.2023–31.3.2024. Mikäli sopimusta ei katsota synty-
neen, asiassa on kyse siitä, onko hakijalla oikeus vahingonkorvaukseen, jonka suuruus on Ve-
sisähkö-sähköso-
pimuksen ja pörssisähköso-
pimuksen, jonka sopimiseen hakija on ilmaissut
tahtonsa 2.4.2023, välinen hinnanerotus siltä ajalta, jona hakija on ollut tosiallisesti sidottuna
uuden määräaikaisen sopimuskauden ehtoihin.

Energiamarkkinariitalautakuntaan saapui hakijan hakemus 5.11.2023. Sähköalan yritykseltä
pyydettiin 31.5.2024 vastausta hakijan hakemuksen johdosta. Vastaus saapui 12.6.2024. Ha-
kijalle annettiin mahdollisuus lausua sähköalan yrityksen vastauksen johdosta. Hakija toimitti
lausuman 7.7.2024. Hakijan lausuma annettiin sähköalan yritykselle tiedoksi 10.7.2024.

Asia esiteltiin energiamarkkinariitalautakunnalle ensimmäisen kerran 7.10.2024. Lautakunta
katsoi, että asiassa tuli pyytää lisäselvitystä sähköalan yritykseltä ja palautti asian valmiste-
luun. Sähköalan yrityksen toimittama lisäselvitys annettiin hakijalle tiedoksi 22.11.2024, ja
hakijalle annettiin mahdollisuus lausua selvityksen johdosta. Hakija toimitti lausuman
29.11.2024. Hakijan lausuma annettiin sähköalan yritykselle tiedoksi 4.3.2025.

Hakijan vaatimukset perusteluineen

Hakija vaatii, että sähköalan yritys muuttaa hakijan ja Helenin välillä ajalle 1.4.2023–31.3.2024
sovitun kiinteähintaisen sähkönmyyntisopimuksen pörssisähköso-
pimukseksi takautuvasti
1.4.2023 alkaen. Hakija vaatii lisäksi, että sähköalan yritys korjaa sopimuksen perusteella
1.4.2023 lähtien muodostuneet laskut takautuvasti niin, että hakijaa laskutetaan pörssisähkö-
sopimuksen hinnoittelun mukaisesti.

Hakijan ja Helenin välinen sähköso-
pimus erääntyi 1.4.2023. Hakija otti Heleniin yhteyttä ennen
sopimuksen erääntymistä ja kertoi haluavansa muuttaa sopimuksen pörssisähköso-
pimukseksi
1.4.2023 alkaen. Hakijan ja Helenin välisestä puhelusta on tallenne, joka vahvistaa hakijan te-
kemän sopimuksen vaihdon. Puhelinkeskustelu selvästi osoittaa hakijan tahtotilan vaihtaa so-
pimus pörssisähköön. Puhelussa Helen ei maininnut, että sopimusta ei voi vaihtaa, joten hakija
oletti vaihdon tehdyn pyyntönsä mukaisesti.

Hakija ei ole nähnyt ilmoitusta, jonka mukaan sopimuksen muuttamisesta olisi tullut ilmoittaa
neljä kuukautta ennen määräaikaisjakson päättymistä. Jos Helen on lähettänyt uuden sopi-
muksen sähköpostilla, se ei ole tavoittanut hakijaa. Hakija ei ole saanut mitään sopimukseen
liittyvää sähköpostia tai puhelinsoittoa. Hakijan edustaja ei itse hoida varsinaisesti laskutusta.
Myöskään laskutusta hoitavalle henkilölle ei ole tullut mitään viestiä uudesta sopimuksesta.
Hakija ei ole tehnyt tai antanut suostumustaan uudelle sopimukselle.

Kiinteähintaisen sähköso-
pimuksen on tehnyt hakijayhtiön osakkeiden edellinen omistaja.
Sopimusta ei toimitettu hakijan edustajalle osakekaupan yhteydessä. Hakijan edustaja ei ole
ollut itse neuvottelemassa tätä sopimusta. Hakija on ollut kirjeenvaihdossa Helenin kanssa.
Kun hakija on pyytänyt lisätietoja sopimuksesta, Helen ei ole palannut yhteydenottoon.

Hakija on pyytänyt Heleniä kohtuullistamaan sopimusta, sillä sopimus aiheuttaa hakijalle koh-
tuuttomia taloudellisia ongelmia. Hakijan Lapissa omistama mökki on pääosin tyhjiillään. Mö-
kissä on vuokratoimintaa talvisesongin aikana. Pakkaset ovat Lapissa ankaria, joten sähkönku-
lutus yli 10 hengen mökissä on suurta. Yrityksen tulos uhkaa painua sähkölaskujen takia tap-
piolle vuosina 2023 ja 2024. Asia on ollut hakijalle erittäin tärkeä, koska yrityksen tulos oli
viime tilikaudelta [lautakunnan käsityksen mukaan tilikausi 2022] nollassa, ja hakijan edustaja
on investoinut yritykseen erittäin paljon oston jälkeen. Tämän takia hakija on itse ollut

aktiivisesti yhteydessä Heleniin. Hakija pitää Helenin toimintaa asiassa kohtuuttomana ja törkeänä. Tilanne on hakijan kannalta täysin kohtuuton, joten hakija haluaa sopimusta korjattavan tahtotilansa mukaisesti.

Sähköalan yrityksen vastaus perusteluineen

Sähköalan yritys kiistää hakijan vaatimukset perusteineen.

Helen ja hakija ovat 18.2.2020 sopineet määräaikaisesta Vesisähkö-nimisestä sähkönmyyntisopimuksesta, joka on tullut voimaan ajalle 1.4.2020–31.3.2021. Helenillä on siten ollut uusiutuva sopimus hakijan kanssa vuodesta 2020 lähtien.

Uusiutuneen sähkönmyyntisopimuksen, joka on ollut voimassa 1.4.2023–31.3.2024, mukaan asiakas saa ilmoituksen uudesta hinnasta noin neljä kuukautta ennen uuden määräaikaisen sopimusjakson alkamista. Ellei asiakas kahden viikon kuluessa ilmoituksen päivämäärästä sovi Helenin kanssa muutoksesta sopimukseen, jatkuu sopimus uutena määräaikaisena jaksena.

Sähkönmyyntisopimuksen uusimisajankohtana hakijan silloinen toimivaltainen edustaja ei ole ilmoittanut hakijan tahdosta muuttaa sähkönmyyntisopimusta edellä mainitun ehdon mukaisesti, joten sähkönmyyntisopimus on jatkunut uudella määräajalla 1.4.2023–31.3.2024. Mahdolliset hakijan omistajanvaihdokset eivät vaikuta hakijan sopimussuhteeseen. Helen ei voi ottaa kantaa siihen, mitä hakijan omistajanvaihdoksesta on sovittu. Yrityskauppaan liittyvät riitaisuudet tulee luonnollisesti selvittää yrityksen myyjän kanssa.

Määräaikaista sähkönmyyntisopimusta voi muuttaa vain kummankin sopijapuolen suostumuksella. Hakijan esittämässä puhelutallenteessa ei ole mitään viitteitä siitä, että Helen olisi suostunut vaihtamaan määräaikaisen ja kiinteähintaisen Vesisähkö-sopimuksen pörssisähkö-sopimukseen. Helen katsoo, että Helenin ja hakijan välinen sähkönmyyntisopimus vastaa sovittua. Helenin ja hakijan välisessä sopimussuhteessa ei ole tapahtunut mitään muutosta, joka tekisi sopimuksen jatkamisesta kohtuutonta. Hakijan esittämiä vaatimuksia sopimuksen muuttamisesta ei tule suosittaa.

Ratkaisun perustelut

Uuden määräaikaisen sopimuskauden solmiminen

Asiaan sovellettavat säännökset

Energiamarkkinariitalautakunnasta annetun lain 3 §:n mukaan lautakunnan tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia yksittäisiin erimielisyyksiin sähköalan yritysten ja loppuasiakkaiden välisiä sähkömarkkina- (588/2013) säädettyjä oikeuksia ja velvollisuuksia koskevissa tai sähkömarkkinalain V osassa tarkoitettuja sähkösopimuksia koskevissa asioissa, joita muut loppuasiakkaat kuin kuluttajat saattavat lautakunnan käsiteltäviksi.

Sähkömarkkinalain V osassa 13 luvussa on sähkösopimuksia koskevat säännökset.

Sähkömarkkinalain 87 §:n 2 momentin mukaan sähköverkkosopimus ja sähkönmyyntisopimus on tehtävä kirjallisesti, jos sopijapuoli sitä vaatii.

Sähkömarkkinalain 88 §:n 1 momentin mukaan, jos sähköverkkosopimusta tai sähkönmyyntisopimusta ei ole tehty kirjallisesti, jakeluverkonhaltijan tai vähittäismyyjän on lähetettävä loppukäyttäjälle tiedot tehdystä sopimuksesta sekä siihen sovellettavista hinnoista ja muista

ehdoista (vahvistusilmoitus). Vahvistusilmoitus on lähetettävä viivytyksettä ja viimeistään kahden viikon kuluttua sopimuksen tekemisestä.

Lainkohdan 3 momentin mukaan sopimus katsotaan tehdyksi vahvistusilmoituksen ehdoin, jollei loppukäyttäjä vahvistusilmoituksessa mainitussa huomautusajassa ole ilmoittanut sopijapuolelleen, ettei hän pidä ilmoitusta sopimusta vastaavana. Huomautusajan on oltava vähintään kolme viikkoa vahvistusilmoituksen lähettämisestä.

Lautakunta toteaa, ettei sähkönmyyntisopimukselta ilman erillistä vaatimusta edellytetä kirjallista tai muutakaan määrämuotoa. Sopimus voi tällaisessa tilanteessa lähtökohtaisesti syntyä suullisesti ja jopa pelkästään osapuolten tosiasiallisen toiminnan seurauksena.

Varallisuusoikeudellisista oikeustoimista annetun lain (jäljempänä oikeustoimilaki) 1 §:n 1 momentin mukaan tarjous sopimuksen tekemisestä ja sellaiseen tarjoukseen annettu vastaus sitovat tarjouksen tekijää ja vastauksen antajaa sen mukaan, kuin jäljempänä kyseisessä luvussa säädetään.

Lainkohdan 2 momentin mukaan luvun säännökset eivät koske määrämuotoisia sopimuksia eivätkä myöskään sopimuksia, joiden päättämiseen vaaditaan suorituksen toimittamista toiselle sopimuspuolelle, ja ovat muuten voimassa vain, mikäli tarjouksesta tai vastauksesta tahi kauppa- tai muusta tavasta ei muuta johdu.

Osapuolten välillä sovittuun määräaikaiseen sopimukseen sovelletaan Energiateollisuus ry:n suosittelemia sähkönmyyntiehtoja (SME 2014). Sähkönmyyntiehtojen kohdan 2.10 mukaan käyttäjä on velvollinen ilmoittamaan myyntisopimukseen vaikuttavista muutoksista, jotka koskevat esimerkiksi käyttäjää, käyttöpaikkaa, laskutusosoitetta tai muuta osoitetta, jota sopijapuolet ovat sopineet käytettävän myyjän lähettämien vahvistusilmoitusten, hinnanmuutosilmoitusten sekä muiden ilmoitusten lähettämiseen.

Hakijan ja sähköalan yrityksen välillä sovitun Vesisähkö-sähkö sopimuksen tuotekohtaisten sopimusehtojen, jotka ilmenevät vahvistusilmoituksesta 18.2.2020, mukaan, ellei asiakas viimeistään kuukautta ennen määräajan päättymistä sovi sähköalan yrityksen kanssa muutoksesta sopimukseen, jatkuu sopimus uutena määräaikaisena jaksena. Asiakas saa ilmoituksen uudesta hinnasta hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään kaksi kuukautta ennen uuden määräaikaisen sopimusjakson alkamista.

Kyseisen Vesisähkö-sopimuksen päivitettyjen tuotekohtaisten sopimusehtojen, jotka ilmenevät vahvistusilmoituksesta 26.11.2020, mukaan asiakas saa ilmoituksen uudesta hinnasta noin neljä kuukautta ennen uuden määräaikaisen sopimusjakson alkamista. Ellei asiakas kahden viikon kuluessa ilmoituksen päivämäärästä sovi sähköalan yrityksen kanssa muutoksesta sopimukseen, jatkuu sopimus uutena määräaikaisena jaksena.

Kyseisen Vesisähkö-sähkö sopimuksen päivitettyjen tuotekohtaisten sopimusehtojen, jotka ilmenevät vahvistusilmoituksesta 28.11.2022, mukaan asiakas saa ilmoituksen uudesta hinnasta noin neljä kuukautta ennen uuden määräaikaisen sopimusjakson alkamista. Ellei asiakas kahden viikon kuluessa ilmoituksen päivämäärästä sovi sähköalan yrityksen kanssa muutoksesta sopimukseen, jatkuu sopimus uutena määräaikaisena jaksena.

Asian arviointi

Lautakunta arvioi asiaa seuraavasti.

Lautakunnan toimivalta

Lautakuntaan toimitetusta aineistosta ilmenee, että hakijan edustaja J omistaa kaikki hakijayhtiön osakkeet. Aineistosta ilmenee myös, että hakijan edustaja on ostanut yhtiön osakkeet sen jälkeen, kun hakijan ja Helenin välinen määräaikainen sopimus on tullut voimaan 1.4.2021. Lisäksi selvityksestä käy ilmi, että hakijan edustaja ei ole kertomansa mukaan saanut edellä mainittua sopimusta osakekaupan yhteydessä, eikä hän ole ollut mukana neuvottelemassa kyseistä sopimusta.

Lautakunta toteaa, että sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksiin sähköalan yritysten ja loppuasiakkaiden välisiä sähkömarkkina-alueissa säädettyjä oikeuksia ja velvollisuuksia tai sähkösopimuksia koskevissa asioissa, joissa loppuasiakas on muu kuin kuluttaja. Hakijan omistajanvaihdosta koskevat seikat, kuten sen arviointi, mitä tietoja hakijan edustaja on saanut hakijalla olevasta sopimuksesta omistajanvaihdon yhteydessä, liittyvät hakijan nykyisen edustajan ja hakijan osakkeiden entisen omistajan väliseen sopimussuhteeseen. Omistajanvaihdokseen liittyvien seikkojen arviointi ei siten kuulu lautakunnan toimivaltaan, eikä lautakunta käsittele asiaa tältä osin enempää. Selvyyden vuoksi lautakunta toteaa kuitenkin, että tässä ratkaisusuosituksessa hakijan ja sähköalan yrityksen välisellä sopimuksella viitataan hakijan ja sähköalan yrityksen välillä sovittuun, riippumatta siitä, kuka on omistanut hakijayhtiön osakkeet sopimishetkellä.

Määräaikaisen sopimuskauden voimassaolo 31.3.2023 saakka

Sähköalan yritys on toimittanut lautakuntaan selvityksenä sähkönmyyntisopimuksen vahvistusilmoitukset, joka on päivätty 18.2.2020 ja 26.11.2020. Ensimmäinen ilmoitus koskee sopimusta, jonka voimassaolo on alkanut 1.4.2020 ajalle 1.4.2020–31.3.2021. Toinen ilmoitus koskee 1.4.2020 sovitun sopimuksen jatkumista uudella määräaikaisella kaudella ajalle 1.4.2021–31.3.2023.

Hakija on toimittanut lautakuntaan selvityksenä sähkönmyyntisopimuksen vahvistusilmoituksen, joka on päivätty 28.11.2022. Vahvistusilmoitus koskee määräaikaista sopimuskautta 1.4.2023–31.3.2024. Sopimuksen voimassaolo jatkuu sopimusehtojen mukaan uudella määräaikaisella kaudella, ellei asiakas sovi sähköalan yrityksen kanssa muutoksesta sopimukseen kahden viikon kuluessa ilmoituksen päivästä.

Vahvistusilmoitusten mukaan kyseessä on ollut voimassa määräaikainen, uusiutuva sopimus, jonka voimassaolo jatkuu sopimusehtojen mukaan uutena määräaikaisena jaksena, ellei asiakas sovi sähköalan yrityksen kanssa muutoksesta sopimukseen.

Lautakunnan käsityksen mukaan asiassa on riidatonta, että sopimuksen, jonka voimassaolo on alkanut ensimmäisen kerran 1.4.2020, osapuolet ovat hakija ja sähköalan yritys. Lautakunta pitää niin ikään riidattomana, että hakija ei ole 1.4.2020 jälkeen ilmoittanut sähköalan yritykselle tahdostaan muuttaa sopimusta kulloinkin voimassa olleiden tuotekohtaisten sopimusehtojen mukaisen määräajan sisällä. Hakijan lautakunnalle toimittaman aineiston perusteella hakijan käsitys on ollut, että hakijalla voimassa ollut sähkönmyyntisopimus ”erääntyi 1.4.2023”. Lautakunnan käsityksen mukaan asiassa on siten riidatonta, että hakijan ja sähköalan yrityksen

välillä 1.4.2020 alkanut ja 1.4.2021 uudella määräaikaisella kaudella jatkunut sopimus on ollut voimassa osapuolten välillä ainakin 31.3.2023 saakka.

Määräaikaisen sopimuksen syntymistapa ja sopimuksen syntymisen edellytykset

Lautakunnalle toimitetusta aineistosta käy ilmi, että kutakin uutta sopimuskautta koskevasta hinnasta on ilmoitettu vahvistusilmoituksessa, jossa on esitetty uuden määräaikaisen sopimuskauden alkamispäivä ja kesto sekä sopimuksen hinnoittelu seuraavan määräaikaisen sopimuskauden aikana ja johon on liitetty sopimuskohtaiset ehdot, palveluhinnasto ja SME 2014 -sähkönmyyntiehdot. Sopimuksen jatkumisesta vahvistusilmoituksilla on todettu seuraavasti: ”Hei, Sähkösopimuksesi jatkuu uudella määräaikaisella kaudella. Sopimus koskee sähkön myyntiä ilmoittamaasi osoitteeseen. Sähkönmyyntisopimus on voimassa 01.04.2020 alkaen. Sopimuksen sähköllä on kiinteä myyntihinta alla esitetyn mukaisesti. Sopimuksen sähkö on alkuperätakuin varmennettua 100 % vesisähköä.”

Edellä kuvattujen sopimusehtojen perusteella lautakunnan näkemys on, että asiassa on sovittu menettelystä, joka poikkeaa oikeustoimilaissa säädetystä sopimuksen syntytavasta. Käsillä olevassa asiassa sopimuksen syntymiseen vetoavan eli sähköalan yrityksen olisi lautakunnan näkemyksen mukaan osoitettava, että yritys on noudattanut osapuolten välillä sovittua, sopimuksen syntymisen edellyttämää toimintatapaa. Tämä olisi edellytyksenä sille, että sopimuksen osapuolten voitaisiin katsoa saavuttaneen yksimielisyyden sopimukseen sitoutumisesta, jolloin sopimuksen voitaisiin katsoa syntyneen myös ilman nimenomaista tahdonilmausta tarjouksen vastaanottajalta. Lautakunnan näkemyksen mukaan asiassa tulee arvioida, onko sähköalan yritys noudattanut osapuolten kesken sovittua menettelyä uutta sopimuskautta koskevan hinnan ilmoittamisesta noin neljä kuukautta ennen sen sopimuskauden alkua, joka olisi alkanut 1.4.2023. Menettelystä on sovittu 1.4.2021 alkanutta määräaikaista kautta koskevissa sopimusehdoissa, jotka ilmenevät 26.11.2020 päivätyltä vahvistusilmoitukselta.

Lautakunta katsoo, että arvioinnissa voidaan antaa merkitystä myös sille, että hakijan ja Helenin välillä voimassa ollutta sopimusta on jo kerran jatkettu uudella määräaikaisella kaudella, jota koskevista ehdoista ilmoitettiin hakijan silloiselle edustajalle 26.11.2020 päivätyllä vahvistusilmoituksella. Lautakunnan käsityksen mukaan hakijan silloinen edustaja ei tällöin ilmoittanut halustaan muuttaa sopimusta ilmoituksessa kuvattujen ehtojen mukaisesti, ja sopiminen uudesta määräaikaistaudesta 1.4.2021 alkaen tapahtui siten konkludenttisesti osapuolten välillä. Lautakunnan käsityksen mukaan asiassa ei näin ollen ole kyse siitä, että uuden sopimuskauden syntymistä koskeva, nimenomaisen tahdonilmauksen puuttumiseen perustuva menettely olisi osapuolten välillä kokonaan uusi, vaan siitä, onko sähköalan yritys toimittanut vahvistusilmoituksen hakijalle osapuolten välillä voimassa olleiden sopimusehtojen mukaisesti koskien määräaikaista sopimuskautta, joka olisi alkanut 1.4.2023.

Vahvistusilmoitusta 28.11.2022 koskevat osapuolten väitteet

Sähköalan yritys on toimittanut lautakuntaan selvityksenä 18.2.2020 ja 26.11.2020 päivätyt vahvistusilmoitukset, jotka koskevat määräaikaista sopimuskausia 1.4.2020–31.3.2021 ja 1.4.2021–31.3.2023. Hakija on toimittanut lautakuntaan selvityksenä vahvistusilmoituksen 28.11.2022, joka koskee määräaikaista sopimuskautta 1.4.2023–31.3.2024. Kustakin ilmoituksesta ilmenevät, uuden sopimuskauden solmimista koskevat ehdot on kuvattu edellä.

Lautakuntaan on lisäksi toimitettu selvityksenä hakijan ja Helenin välistä sähköpostikirjeenvaihtoa sekä tallenne hakijan ja sähköalan yrityksen välisestä puhelinkeskustelusta. Lautakuntaan toimitetusta aineistosta käy ilmi hakijan väite, jonka mukaan hakija tai hakijan laskutusta hoitava henkilö eivät ole saaneet 28.11.2022 päivätyä sähkönmyyntisopimuksen

vahvistusilmoitusta sähköpostitse neljä kuukautta ennen uuden määräaikaisen sopimusjakson alkua. Hakijan kertoman mukaan asiasta ei ole oltu häneen yhteydessä myöskään puhelimitse. Edelleen aineistosta käy ilmi Helenin väite, jonka mukaan vahvistusilmoitus on toimitettu hakijalle yrityksen sähköpostiosoitteeseen 28.11.2022. Lisäksi aineistosta käy ilmi, että Helen on toimittanut vahvistusilmoituksen hakijalle uudelleen tiedoksi hakijan edustajan sähköpostiosoitteeseen sähköpostikirjeenvaihdon yhteydessä 26.7.2023.

Lautakuntaan toimitetun vahvistusilmoituksen 28.11.2022 liitteenä ovat uuden sopimuskauden solmimista koskevat ehdot. Vahvistusilmoitukseen on merkitty laskun lähetysoitteeksi sama sähköpostiosoite, josta vahvistusilmoitus on 2.1.2024 välitetty ratkaisupyyntön tehneen hakijan edustajan sähköpostiosoitteeseen, josta se on toimitettu edelleen lautakunnalle. Lisäksi ilmoitukseen on merkitty hakijan yhteystietoihin sama postiosoite, jonka hakija on ilmoittanut yhteystietoinaan lautakunnalle.

Vahvistusilmoituksen 28.11.2022 lähettämistä ja vastaanottamista koskeva todistelu

Lautakunta toteaa ensiksi, että asiassa ei ole esitetty väitteitä koskien sitä, että 28.11.2022 päivätyn vahvistusilmoituksen sisältö olisi epäselvä, tai että hakijalle ei olisi kyseisen vahvistusilmoituksen perusteella voinut syntyä riittävää käsitystä 1.4.2023 alkavaa sopimuskautta koskevista ehdoista. Lautakunnan käsityksen mukaan asiassa on sen sijaan riidanalaista, onko vahvistusilmoitus lähetetty hakijalle osapuolten välillä sovitun menettelyn mukaisesti.

Hakija väittää, että se ei ole saanut ilmoitusta. Hakija on vedonnut erityisesti siihen, että aiemman sopimuksen, jonka uusiutumisesta 1.4.2023 eteenpäin asiassa on kyse, on tehnyt yrityksen edellinen omistaja. Lisäksi hakija on vedonnut olleensa puhelimitse yhteydessä Heleniin keväällä 2023, ja ilmaisseensa tässä yhteydessä tahtonsa muuttaa hakijan 1.4.2023 alkanut kiinteähintainen sähkösopimus pörssisähkösopimukseksi.

Hakija toteaa ilmoituksen vastaanottamisesta seuraavaa: ”Helenistä ilmoitettiin, että vaihto olisi pitänyt tehdä 4 kuukautta ennen eräpäivää. En ole nähnyt kyseistä ilmoitusta.” Hakijan 7.7.2024 ja 29.11.2024 lautakunnalle toimittamissa lausumissa ilmoituksen vastaanottamisesta on lisäksi todettu: ”Helenin vastaus ei tyydytä. Helenin toiminta ei vastaa normaalia sopimuskäytäntöä. Olen ilmaissut haluni vaihtaa sopimus, josta löytyy nauha. En ole tehnyt ko sopimusta, vaan yrityksen edellinen omistaja. En ole nähnyt enkä ole hyväksynyt ko sopimusta. Olen ottanut yhteyttä Heleniin ennen sopimuksen erääntymistä. Helenin hinnoittelu on täysin kohtuuton”, sekä: ”En ole saanut tietooni sellaista viestiä, että sopimuksen päättymiseen pitää reagoida kuukausia ennen sopimuksen päättymistä, jolloin päätöstä ei voi edes tehdä, koska markkinatilanne on tuntematon sopimuksen päättyessä. - Olen todistettavasti puhelinkeskustelussa ilmoittanut haluavani vaihtaa sopimukseen pörssisähköön.”

Sähköalan yritys väittää, että ilmoitus on lähetetty hakijalle 28.11.2022. Lautakunnalle toimitetussa hakijan ja yrityksen välisessä sähköpostikirjeenvaihdossa sähköalan yritys viittaa siihen, että ilmoitus on lähetetty hakijalle 28.11.2022, ja toteaa, että ilmoitus on lähetetty hakijan yrityksen sähköpostiin. Samassa yhteydessä yritys on toimittanut hakijalle ilmoituksesta kopion, joka on päivätty sanotulle päivälle.

Lautakunta on 4.11.2024 lähettänyt sähköalan yritykselle selvityspyyntön, jossa se on pyytänyt toimittamaan lisäselvitystä seuraavasti: ”Energiamarkkinariitalautakunta pyytää teitä toimittamaan tarkemman selvityksen, joka näkemyksenne mukaan osoittaa, että määräaikaista sopimusjaksoa 1.4.2023–31.3.2024 koskeva ilmoitus on lähetetty sopimusehtojen mukaisesti noin neljä kuukautta ennen uuden määräaikaisen sopimusjakson alkamista. Erityisesti energiamarkkinariitalautakunta pyytää toimittamaan tarkemman selvityksen siitä, mihin

osoitteeseen määräaikaista sopimusjaksoa 1.4.2023–31.3.2024 koskeva ilmoitus on lähetetty, sekä mahdollisen muun selvityksen, joka osoittaa, että ilmoitus on lähetetty ratkaisupyynnön tekijän edustajalle sopimusehtojen mukaisesti.”

Selvityspyynnön johdosta sähköalan yritys on 20.11.2024 toimittanut lautakunnalle lisäselvityksen, jossa se on todennut seuraavaa: ”Helen on siten lähettänyt sopimusjaksoa 1.4.2023–31.3.2024 koskevan ilmoituksen sähkönmyyntisopimuksen vahvistuksen muodossa 28.11.2022. Vahvistus on lähetetty sähköpostitse osoitteeseen B(at)C.com. Helenin käsityksen mukaan kyseinen sähköpostiosoite on Valittajan käytössä ja se löytyy edelleen muun muassa Valittajan omilta internetsivuilta”, sekä; ”Helen korostaa lisäksi, että Helenin ja Valittajan välisessä sähkönmyyntisopimuksessa ei vaadita, että ilmoitus uusiutuvasta hinnasta ja sopimusjaksosta pitää lähettää nimenomaisesti ratkaisupyynnön tekijän edustajalle. Ilmoitus lähetetään lähtökohtaisesti Valittajan ilmoittamaan osoitteeseen.”

Todistelua koskevan näytön arviointi

Riita-asiassa yleisenä lähtökohtana on, että väitteen tehneellä osapuolella on velvollisuus näyttää väitteensä toteen. Energiamarkkinariitalautakunta ei voi ottaa vastaan suullista todistelua. Lautakunta ei voi siten arvioida asiaa siltä osin, kun sen arvioiminen edellyttäisi suullista todistelua. Kirjallisen selvityksen perusteella lautakunta lausuu seuraava.

Hakijan väitteen osalta lautakunta toteaa, että ottaen huomioon, että hakijan osakkeiden omistaja on vaihtunut sen jälkeen, kun 1.4.2020 voimaan tullut ja 1.4.2021 uudella määräaikaisella kaudella jatkunut sopimus oli sovittu hakijan ja sähköalan yrityksen välillä, hakijan yhteystiedoissa on todennäköisesti tapahtunut muutoksia määräaikaisten sopimuskausien aikana. Sopimukseen sovellettavien sähkönmyyntiehtojen (SME 2014) kohdan 2.10 mukaisesti ilmoittaminen mahdollisista muutoksista hakijan yhteystiedoissa kuuluu hakijan vastuulle. Näin ollen lautakunta katsoo, että mikäli hakija ei olisi saanut vahvistusilmoitusta 28.11.2022 siitä syystä, että sähköalan yrityksen käytössä ollut sähköpostiosoite ei olisi ollut hakijan uuden edustajan tai muun hakijan asioita hoitavan henkilön käytössä, kuuluisi vastuu tästä sopimusehtojen mukaisesti hakijalle. Hakija ei ole yksilöinyt, onko asiassa hakijan käsityksen mukaan kyse siitä, että sähköalan yrityksellä olleet hakijan yhteystiedot eivät olisi olleet oikeat.

Lautakunta katsoo, että se seikka, että 28.11.2022 päivättyyn vahvistusilmoitukseen on merkitty laskun lähetysosoitteeksi sama sähköpostiosoite, kuin mistä vahvistusilmoitus on 2.1.2024 toimitettu hakijan edustajalle, joka on toimittanut sen edelleen lautakunnalle, ja että hakijan yhteystietoihin on merkitty sama postiosoite, kuin minkä hakija on ilmoittanut lautakunnalle, viittaa siihen, että hakija on ilmoittanut Helenille hakijan voimassa olevat yhteystietonsa omistajanvaihdoksen jälkeen ainakin postiosoitteen osalta, sekä hakijan nykyisen edustajan tai muun hakijan asioita hoitavan henkilön käytössä olevan sähköpostiosoitteen ainakin sopimukseen liittyvän laskutuksen hoitamista varten. Lautakunnalle toimitetun näytön perusteella lautakunta ei kuitenkaan voi yksiselitteisesti todeta, onko vahvistusilmoitus lähetetty hakijalle.

Sähköalan yrityksen väitteen osalta lautakunta toteaa, että Helen on yksilöinyt ilmoituksen lähetyspäivän hakijan kanssa käydyssä sähköpostikirjeenvaihdossa ja toimittanut hakijalle jälkikäteen ilmoituksesta kopion, joka on päivätty sanotulle päivälle. 28.11.2022 päivätylle ilmoitukselle on merkitty sähköpostiosoite B(at)C.com, joka on löydettävissä hakijan verkkosivuilta, ja joka on käynyt ilmi myös hakijan lautakunnalle toimittamasta aineistosta. Lautakunnalle toimittamassaan lisäselvityksessä Helen on toistanut väitteensä, jonka mukaan ilmoitus on lähetetty kyseiseen sähköpostiosoitteeseen. Lautakunnan käsitys on, että tämä sähköpostiosoite on hakijan edustajan tai muun hakijan asioita hoitavan tahon käytössä. Helen ei kuitenkaan

ole toimittanut väitteensä tueksi mitään näyttöä, jonka perusteella ilmoituksen lähettäminen voitaisiin yksiselitteisesti todeta. Hakijan on toimittanut lautakunnalle vahvistusilmoituksen sähköisen kopion, johon on merkitty päivämäärä 28.11.2022 ja lautakunnan käsityksen mukaan hakijan ajantasaiset yhteystiedot.

Lautakunta toteaa, että pelkästään vahvistusilmoituksen sähköisen kopion ja siihen merkityn päivämäärän perusteella ei voida yksiselitteisesti todeta, onko Helen lähettänyt asiakirjan hakijalle 28.11.2022. Asiassa annetun selvityksen perusteella lautakunnan käsitys on, että Helen on toimittanut kopion hakijalle ainakin kesällä 2023 käydyn sähköpostikirjeenvaihdon yhteydessä. Lautakunta katsoo, että asiassa on kuitenkin jäänyt näyttämättä, että Helen olisi lähettänyt vahvistusilmoituksen hakijalle 28.11.2022. Lautakunta toteaa, että asiassa ei siten voida pitää näytettynä, että sähköalan yritys olisi noudattanut osapuolten välillä sovittua menettelyä liittyen sopimuksen jatkamiseen uudella määräaikaisella kaudella.

Vesisähkö-sopimuksen määräaikainen sopimuskausi 1.4.2023 lähtien

Edellä kuvatuin perustein lautakunta katsoo, että asiassa on jäänyt näyttämättä, että sähköalan yritys olisi noudattanut osapuolten välisessä aikaisemmassa sähkösopimuksessa sovittua menettelytapaa uuden määräaikaisen sopimuskauden syntymiseksi. Asiaa kokonaisuutena arvioituaan lautakunta katsoo, ettei sille asiassa toimitetun selvityksen perusteella voida päätellä, vastoin hakijan kiistämistä, että osapuolet olisivat korkeimman oikeuden oikeuskäytännössä todetuin tavoin saavuttaneen yksimielisyyden sopimukseen sitoutumisesta. Lautakunta toteaa, että asiassa annettu selvitys viittaa siihen, että sähköalan yrityksellä on ollut käytössään hakijan ajantasaiset yhteystiedot ilmoituksen lähettämistä varten. Lautakunta katsoo kuitenkin, että asiassa on keskeistä näytön puuttuminen koskien vahvistusilmoituksen lähettämistä.

Koska asiassa on jäänyt näyttämättä, onko 1.4.2023 alkavaa määräaikaista sopimuskautta koskeva ilmoitus lähetetty hakijalle osapuolten välillä voimassa olleiden sopimusehtojen mukaisesti, lautakunta katsoo, ettei sillä perusteella, ettei hakija ollut sähköalan yritykseen yhteydessä 12.12.2022 mennessä, voida katsoa hakijan passiivisuuden osoittavan, että hän olisi hyljaisesti hyväksynyt sopimuksen jatkumisen uudella määräaikaisella kaudella sähköalan yrityksen väittämällä tavalla. Edellä mainituin perustein lautakunta katsoo näin ollen, etteivät osapuolet ole tulleet sidotuiksi uuteen määräaikaisen Vesisähkö -sähkösopimuksen sopimuskauteen 1.4.2023 alkaen.

Sopimuksen jatkuminen toistaiseksi voimassa olevana ja sopimuksen irtisanomisoikeus

Asiaan sovellettavat säännökset

Sähkömarkkinalain 89 §:n 1 momentin mukaan sähkönmyyntisopimus voidaan tehdä olemaan voimassa toistaiseksi tai määräajan. Lainkohdan 2 momentin mukaan toistaiseksi voimassa oleva sopimus päättyy purkamisen tai irtisanomisen johdosta. Määräaikainen sopimus päättyy määräajan umpeuduttua.

Sähkömarkkinalain 92 §:n 2 momentin mukaan sähkönmyyntisopimuksen irtisanomisaika on loppukäyttäjälle kaksi viikkoa ja vähittäismyyjälle kolme kuukautta. Toimitusvelvollisuuden ulkopuolella olevan sopimuksen irtisanomisaika on vähittäismyyjälle kaksi viikkoa.

Lainkohdan 4 momentin mukaan tämän pykälän 1 ja 2 momentin säännöksistä ei saa poiketa toimitusvelvollisuuden piirissä olevan loppukäyttäjän vahingoksi.

Sähkönmyyntiehtojen (SME 2014) kohdan 10.2 mukaan määräaikainen myyntisopimus päättyy määräajan umpeuduttua tai purkamisen johdosta, jollei kohdista 10.2.1–10.2.5 muuta johdu. Sähkönmyyntiehtojen kohdan 10.2.1 mukaan, jollei muuta ole sovittu, määräaikainen myyntisopimus jatkuu määräajan umpeutumisen jälkeen toistaiseksi voimassa olevana, jollei myyjän ja käyttäjän välillä ole tehty uutta myyntisopimusta tai jompikumpi sopijapuolista ole kahden viikon irtisanomisajoin irtisanonut sopimusta.

Asian arviointi

Sopimuksen irtisanomisoikeus ja sopimuksen vaihtaminen pörssisähkö Sopimukseen

Koska lautakunnan näkemyksen mukaan uutta määräaikaista sopimusta ei ollut syntynyt osapuolia sitovalla tavalla 1.4.2023 alkaen, asiassa on lautakunnan käsityksen mukaan kyse sähkönmyyntiehtojen (SME 2014) kohdan 10.2.1. mukaisesta tilanteesta, jossa määräaikainen myyntisopimus jatkuu määräajan umpeutumisen jälkeen toistaiseksi voimassa olevana, jollei myyjän ja käyttäjän välillä ole tehty uutta myyntisopimusta tai jompikumpi sopijapuolista ole kahden viikon irtisanomisajoin irtisanonut sopimusta. Lautakunta katsoo, että hakijan ja sähköalan yrityksen välillä on siten ollut voimassa toistaiseksi voimassa oleva sähkö Sopimukseen 1.4.2023 alkaen.

Lautakunnalle toimitetusta aineistosta käy ilmi hakijan tahto vaihtaa kiinteä hintainen sopimus pörssisähkö Sopimukseen. Hakijalla on käsityksensä mukaan ollut voimassa määräaikainen sopimus, joka on erääntynyt 1.4.2023, ja jonka hakija on käsityksensä mukaan voinut vaihtaa pörssisähkö Sopimukseen 2.4.2023 alkaen. Lautakuntaan toimitetun selvityksen mukaan hakija on ollut yhteydessä Heleniin sopimuksen muuttamisesta ”ennen [sopimuksen] eräpäivää” 1.4.2023. Antamansa selvityksen mukaan hakija on soittanut Heleniin, sillä vaihtoa ei ole voinut tehdä verkossa. Hakija viittaa puhelutallenteeseen, joka hakijan mukaan vahvistaa hakijan tekemän sopimuksen vaihdon.

Lautakuntaan on toimitettu selvityksenä tallenne puhelusta, jonka Helenin asiakaspalvelija on soittanut hakijalle. Tallenteen mukaan hakijan edustaja on 2.4.2023 tehnyt verkossa sähköalan yritykselle pörssisähkötilauksen omissa nimissään käyttöpaikalle Porokoantie, 95970 Äkäslompolo. Tallenteelta käy ilmi, että hakijan edustajan tarkoituksena on kuitenkin ollut tehdä tilaus hakijan (yhtiön) nimissä. Tallenteelta käy lisäksi ilmi, että Helenin tietojen mukaan samalla käyttöpaikalla on alkanut kiinteä hintaisen sähkönmyyntisopimuksen uusi määräaika kausi 1.4.2023.

Lautakunta pitää annetun selvityksen perusteella uskottavana, että hakijan edustaja on tehnyt pörssisähkötilauksen verkossa 2.4.2023, ja että hakijan edustajan tarkoituksena on ollut sopia pörssisähkö Sopimukseen hakijan nimissä edellä mainitulle käyttöpaikalle. Sähkömarkkinoilla yhdellä käyttöpaikalla voi olla voimassa samaan aikaan vain yksi avoin toimitus eli sähkö Sopimukseen. Yhdellä käyttöpaikalla sähkön siirtoa ja jakelua koskevan sopimuksen tulee lisäksi olla samalla taholla. Lautakunnan käsityksen mukaan tämä on johtanut siihen, että hakijan edustaja ei ole voinut suoraan sopia omissa nimissään pörssisähkö Sopimuksesta samalle käyttöpaikalle, jossa on Helenin väitteen perusteella jo ollut voimassa hakijan ja sähköalan yrityksen välinen kiinteä hintainen sopimus. Lautakunnan käsitys on, että puhelutallenne koskee tietojen tarkistamista liittyen hakijan omissa nimissään tekemään pörssisähkötilaukseen, sekä Helenin väitteen mukaisesti 1.4.2023 alkaneen määräaikaisen sopimuskauden tilanteen selvittämistä.

Koska osapuolten välillä on lautakunnan näkemyksen mukaan tullut voimaan toistaiseksi voimassa oleva sopimus 1.4.2023 alkaen, asiassa ei ole tarvetta arvioida erikseen sitä, onko Helen antanut puhelussa suostumuksensa määräaikaisen sopimuksen muuttamiseen hakijan

väittämällä tavalla. Lautakunta katsoo, että hakijan ja sähköalan yrityksen välillä on 1.4.2023 alkaen ollut voimassa toistaiseksi voimassa oleva sopimus, joka olisi ollut osapuolten irtisanottavissa kahden viikon irtisanomisajoin yleisten sopimusehtojen kohdan 10.2.1. mukaisesti. Lautakunta katsoo, että hakijalla olisi näin ollen ollut mahdollisuus irtisanoa sopimus 2.4.2023, ja solmia pörssisähkö sopimus kahden viikon irtisanomisajan jälkeen 17.4.2023 alkaen.

Seuraamukset

Hakija on vaatinut, että hakijan ja Helenin välinen sopimus muutetaan pörssisähkö sopimukseksi takautuvasti 1.4.2023 alkaen. Lisäksi hakija on vaatinut, että sähköalan yritys korjaa sopimuksen perusteella 1.4.2023 lähtien muodostuneet laskut takautuvasti niin, että hakijaa laskutetaan pörssisähkö sopimuksen hinnoittelun mukaisesti. Sähköalan yritys on kiistänyt hakijan vaatimukset kokonaisuudessaan.

Lautakunta toteaa, että sopimuksen pätemättömyys johtaa lähtökohtaisesti siihen, ettei osapuolta voida velvoittaa sopimuksen mukaiseen suoritukseen. Lautakunta katsoo, että hakijalla olisi ollut oikeus irtisanoa 1.4.2023 alkanut toistaiseksi voimassa oleva sopimus kahden viikon irtisanomisajoin, ja solmia pörssisähkö sopimus alkamaan irtisanomisajan kulumisen jälkeen.

Tilanteessa, jossa sopimuksen edellyttämät suoritukset on jo ehditty tehdä, synnyttää sopimuksen pätemättömäksi toteaminen osapuolille palautusvelvollisuuden. Sopimuksen pätemättömäksi toteamisella on siten samanlaiset oikeusvaikutukset kuin sopimuksen purkamisella. Nyt kyseessä olevassa tilanteessa suorituksen palauttaminen ei kuitenkaan ole mahdollista hakijan käyttämän sähkö osalta. Lautakunnan näkemyksen mukaan jo tehdystä suorituksesta on tällaisessa tilanteessa korvattava sen käypä arvo. Lautakuntaan ei ole toimitettu selvitystä siitä, etteikö sopimuksessa sovittu hinta vastaisi jo toimitetun sähkö käypää arvoa. Näin ollen lautakunta katsoo, ettei asiassa ole suoritusten palautusvelvollisuutta.

Lautakunnan käsityksen mukaan asiassa on kuitenkin vielä arvioitava se, onko sähköalan yritys aiheuttanut hakijalle menettelyllään vahinkoa. Lautakunta toteaa, että vahingonkorvausta vaativan on lähtökohtaisesti osoitettava vahingon aiheutuminen ja vahingon määrä. Lisäksi on osoitettava syy-yhteys vahinkotapahtuman ja aiheutuneen vahingon välillä.

Lautakuntaan on toimitettu 26.11.2020 päivätty vahvistusilmoitus, josta ilmenee hinnoittelu osapuolten välillä 1.4.2021–31.3.2023 voimassa olleelle määräaikaiselle sopimuskaudelle seuraavasti: perusmaksu e/kk (alv 0 %) ja energia c/kWh (alv 0 %). Lisäksi lautakuntaan on toimitettu 28.11.2022 päivätty vahvistusilmoitus, josta ilmenee hinnoittelu uudelle määräaikaiselle sopimuskaudelle 1.4.2023–31.3.2024 seuraavasti: perusmaksu e/kk (alv 0 %) ja energia c/kWh (alv 0 %). Lisäksi hakija on toimittanut lautakunnalle selvityksenä hakijan Helenille maksamien laskujen summat ajalta 1.4.2023–31.3.2024.

Lautakunnan käsityksen mukaan hakijan vaatimus sopimuksen vaihtamisesta takautuvasti pörssisähkö sopimukseksi on perustunut siihen, ettei sähköalan yritys ole hakijan näkemyksen mukaan noudattanut osapuolten välillä aiemmin sovittua, uuden määräaikaisen sopimuksen syntymisen edellyttämää menettelyä. Lautakunta katsoo, että asiassa on jäänyt näyttämättä, onko Helen lähettänyt uutta määräaikaista sopimuskautta koskevan ilmoituksen hakijalle osapuolten välillä sovittujen ehtojen mukaisesti. Hakijalla olisi siten ollut oikeus irtisanoa osapuolten välillä 1.4.2023 lukien toistaiseksi voimassa olevaksi muuttunut sopimus kahden viikon irtisanomisajoin. Lautakunta katsoo edelleen, että Helenin menettelyn johdosta hakija on kuitenkin tosiasiallisesti ollut 1.4.2023 alkaen sidottu sopimukseen, jossa on noudatettu uuden määräaikaisen sopimuskauden hinnoittelua ja muita ehtoja. Lautakunnan

näkemyksen mukaan Helenin vahingonkorvausvastuuta on näin ollen arvioitava sopimukseen perustuvana vahingonkorvausvastuuna. Tällaisessa tilanteessa vahingonkorvauksen taroituksena on kattaa sopimusrikkomuksesta aiheutuneet ylimääräiset kustannukset.

Lautakunta toteaa, että vuosina 2023 ja 2024 pörssisähkön keskihinta oli huomattavasti alhaisempi kuin ne hinnat, jotka sähköalan yritys on lautakunnalle toimitetun selvityksen perusteella laskuttanut hakijalta 1.4.2023 alkaen. Lautakunnan käsityksen mukaan hakija on riittäväällä tavalla osoittanut sen, että sille on aiheutunut asiassa vahinkoa. Lautakunnan näkemyksen mukaan sähköalan yritys ei ole riittäväällä tavalla näyttänyt, että se olisi noudattanut osapuolten välillä sovittua menettelyä uuden määräaikaisen sopimuskauden sopimiseksi. Lautakunta katsoo, että hakijalle aiheutuneen vahingon voidaan näin ollen katsoa johtuneen sähköalan yrityksen menettelystä.

Johtopäätökset

Lautakunta katsoo, etteivät osapuolet ole tulleet sidotuiksi uuteen määräaikaisen Vesisähkö-sähkö Sopimuksen sopimuskauteen, ja että osapuolten välinen sopimus on jatkunut toistaiseksi voimassa olevana 1.4.2023 alkaen. Näin ollen hakijalla olisi ollut oikeus vaihtaa sopimus vaatimuksensa mukaisesti pörssisähkö Sopimukseen 1.4.2023 jälkeen kahden viikon irtisanomisajoin. Vaikka kyseessä onkin sopimuksen pätemättömyyden johdosta sopimuksen purkuun rinnastuva tilanne, edellä esitetyn tavoin toimitetun sähkön palauttaminen ei ole mahdollista nyt kyseessä olevassa tilanteessa. Näin ollen lautakunta katsoo, että suoritusten palautusvelvollisuuden sijaan asiassa on tarkasteltava hakijan oikeutta vahingonkorvaukseen. Koska asiassa on jäänyt näyttämättä, onko sähköalan yritys noudattanut osapuolten välillä sovittua menettelyä uutta määräaikaista sopimuskautta koskevan vahvistusilmoituksen lähettämisessä, lautakunta suosittaa, että sähköalan yritys suorittaa hakijalle vahingonkorvauksena hintaeron Vesisähkö-sähkö Sopimuksen ja sellaisen pörssisähkö Sopimuksen välillä, joka hakijalla olisi ollut oikeus solmia tahdonilmaisunsa 2.4.2023 perusteella.

1.4.2023-16.4.2023 väliseltä ajalta, jolloin osapuolten välillä 31.3.2023 saakka määräaikaisena voimassa ollut sopimus on lautakunnan näkemyksen mukaan jatkunut toistaiseksi voimassa olevana ja ollut hakijan irtisanottavissa kahden viikon irtisanomisajoin hakijan tahdonilmauksesta 2.4.2023 lukien, lautakunta suosittaa hakijan vaatimuksen mukaisesti korvattavaksi hintaeron uuden Vesisähkö-sopimuksen mukaisen hinnan ja pörssisähkö Sopimuksen välillä. Tämän jälkeen lautakunta suosittaa korvattavaksi hintaeron siitä ajankohdasta, jolloin pörssisähkö Sopimus olisi hakijan tahdonilmaisun perusteella voinut tulla voimaan irtisanomisajan kulumisen jälkeen, mutta jolloin hakija on ollut tosiasiallisesti sidottuna uuden määräaikaisen Vesisähkö-sähkö Sopimuksen sopimuskauden ehtoihin, eli 17.4.2023 lukien.

Näin ollen lautakunta suosittaa Vesisähkö-sähkö Sopimuksen ja pörssisähkö Sopimuksen hinnanerotuksen korvattavaksi 1.4.2023 alkaen, siihen saakka, että hakijalla on uusi sähkö Sopimus.

Valituskielto

Energiamarkkinariitalautakunnasta annetun lain 18 §:n mukaan lautakunnan päätös ei ole täytäntöönpanokelpoinen, eikä sillä ole hallintopäätöksen tai tuomion oikeusvaikutuksia. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Lautakuntakäsittely ei estä asian saattamista toimivaltaisen viranomaisen tai tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Asian ratkaisivat

Nora Kankaanrinta
puheenjohtaja

Muut jäsenet: Annaliisa Ahlroth, Pasi Kuokkanen, Jari Nykänen, Jarmo Partanen,
Petri Pylsy, Pekka Salomaa ja Arto Rajala

Asian esitteli

Mirjami Ylinen
Energiamarkkinariitalautakunnan esittelijä

Nora Kankaanrinta
Lautakunnan puheenjohtaja

Mirjami Ylinen
Lautakunnan esittelijä